

ДІАЛЕКТНА ЛЕКСИКА В ХУДОЖНЬОМУ ТЕКСТІ

Б. О. Коваленко (Кам'янець-Подільський)

УДК 811.161.2'28:821.161.2-3.С1/7.08

ЛЕКСИЧНІ ДІАЛЕКТИЗМИ В РОМАНІ А. СВИДНИЦЬКОГО „ЛЮБОРАЦЬКІ”

Мовна постать А. Свидницького не знайшла всебічного висвітлення в сучасному мовознавстві. У науковому доробку, присвяченому ідіолекту письменника – представника шістдесятників XIX ст., автора етнографічних нарисів та оповідань, роману „Люборацькі”, варто виділити праці В. Герасименка, Н. Жук, М. Сиваченка, О. Муромцевої, М. Хращевського, а також П. Доценко, яка в розвідці, що ввійшла до „Курсу історії української літературної мови”, характеризує особливі риси індивідуального слововживання А. Свидницького [Доценко 1958]. Про те, як відображено подільський говір у мові творів письменника, ідеться в працях І. Матвіяса [Матвіяс 1998], який, зокрема, у монографії „Варіанти української літературної мови” підкреслює, що „найвиразніше у творах А. Свидницького відбито лексичні діалектизми” [Матвіяс 1998: 84]. Дослідник виокремлює низку лексичних регіоналізмів, що їх уживав письменник, зазначаючи, що „в мові його творів відображений рівень нормування літературної мови відповідного періоду та живомовна стихія Поділля, що виражається в активному використанні фонетичних, граматичних і лексичних говіркових рис” [Матвіяс 1998: 85].

Мета нашої статті – з’ясувати, наскільки відбилися говіркові явища у творах А. Свидницького. Матеріалом обрано неавторизований список роману, який зберігається у відділі рукописів Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України.

Об’єктивно-повістевий виклад, який запровадив А. Свидницький, позначається на доборі мовних засобів. Прагнучи до об’єктивного відображення життя, автор удається до широких описів побуту та звичаїв народу, його одягу, їжі й т. ін., які часом нагадують звичайні записи етнографа, наприклад: *„Цымъ тилько вони ь видрижняютьця видъ Подолян-Русынивъ, та ще одежыною: мають желетки то-цо, а жинкы завязують голову въ хустку изъ купромъ – отъ троха такъ, якъ Кьивськи мищанкы; мають шляфрокы – свого крою одежена, и въ спидныцяхъ ходя та въ черевыкахъ; не нося такожь кораливъ. Русынкы жъ тамъ завываютьця въ намиткы, въ кораляхъ вся краса и богацтво, ходя въ запаскахъ тоцо. Дивчата Русначкы заплитаютьця тамъ у дрибници, и въ кожнои сорочка съ палыкамы, а шляхецьки дивчата, чы просто шляхтянкы, въ дрибници не заплитаютьця, а въ рижкы, и полькывъ ни-на-очи. – Отака ь то дивчына була, що побигла черезъ подвирря шлею бороныты: просто въ спидныци, въ сорочци зъ выложестымъ комиромъ*

зь шляркою, и заплетена въ рижкы, на шыи мала низку перель и боса** (3).

У цьому уривку нашу увагу привертають такі лексеми: *купер*, *шляфрок*, *запаска*, *русначка*, *дрібниці* тощо.

Слово *купер* у тексті вжито з непрозорим значенням. В академічному словнику української мови *купер* (те саме, що *куприк*) – це нижня кінцева частина хребта в людини, деяких ссавців і птахів [СУМ IV: 402, 405]. У Словарі української мови Б. Грінченка подано: *купер*, пра. м. 1) Хвостецъ и вообще сѣдалищная часть туловища челоѵѣка. О. 1861. XI. Свид.35. 2) Хвостецъ (птицы). 3) Концы платка въ женской головной повязкѣ? Св. Л. 2. Ум. *Куприк* [СУМБГ II: 326]. Отже, у двох із трьох значень лексикограф покликається на твори А. Свидницького. У першому випадку він відсилає нас до 11-го номеру журналу „Основа”, де вперше надруковано „Великдень у Подолян”. Із контексту зрозуміло, що слово *купер* вжито зі значенням ‘нижня частина хребта людини’. Б. Грінченко має сумніви щодо третього значення лексеми. Упорядники академічного видання творів А. Свидницького, мабуть, ідучи за Б. Грінченком, у поясненні незрозумілих слів зазначають, що *купер* – це ‘кінці хустки в жіночій головній пов’язці’, але сучасним тлумачним словникам і словникам говірок української мови таке значення слова *купер* невідоме.

Словоформа *шляфрок* існує в сучасній українській мові як заст. *шляфрок* – домашній халат [СУМ XI: 488]. В етимологічному словнику російської мови М. Фасмер подає цю лексему так: *шляфор*, *шляфрок*, впервые *шляфрок* [ЭСРЯ IV: 452], пояснюючи, що форму на -я- запозичено з польської мови, а форму на -а- – з німецької ‘халат’. У Б. Грінченка ця лексема не зафіксовано. Сучасні словники говірок української мови подають: *шляферок*, *шляфирок* – домашній халат [СБГ: 667]; *шляфрик* – халат (пол. *szlafrok*) [НРС: 281]; *шлярок* – 1) жіночий халат, 2) халат з грубої тканини [ССП: 180]. У наведеному вище уривку лексема *шляфрок* має значення ‘жіночий одяг особливого крою’.

Запаска – вжито в значенні ‘жіночий одяг’. У сучасній українській мові лексема функціонує в додатковому значенні: 1. Жіночий одяг у вигляді шматка тканини певного розміру (перев. вовняної), що використовується замість спідниці для обгортання стану поверх сорочки. 2. діал. *Фартух* [СУМ III: 247]. Таке вживання слова фіксує й Б. Грінченко [СУМБГ II: 76]. У сучасних українських говірках лексема *запаска* має такі значення: у гуцульських – *запаска* ‘жіночий поясний одяг з двох полотнищ (тканий з вовняної пряжі)’ [КСГГ: 77], *запаска* ‘вид жіночого одягу’ [МСГГ: 63]; у бойківських, буковинських, надністрянських, подільських – це ‘фартух’: *запаски* [ОСБГ: 279].

* Тут і далі цитуємо за ф. 3, № 3663. Свидницький Анатоль „Люборацькі”. Список невідомою рукою. У дужках зазначено сторінку.

запaska [СБГ: 138]; *запaska* [НРС: 123], *запaska* [СПодГ: 39]: у західноволинських – ‘жіночий фартух на будень’ [МСЗВГ: 121]; у західнополіських – ‘фартух поверх спідниці’ [СЗП: 172]. У словнику назв одягу та взуття середньополіських і суміжних говірок це слово із наголосом на другому складі зафіксовано у 18-ти значеннях, серед яких: жіноча спідниця, незшита спідниця, яку запахують на стані, обгортка під спідницю, спідня спідниця, підкладка у спідниці, фартух, пояс [ССП: 53]. У східноподільських говірках зафіксовано 12 значень: 1. Спідниця із запахом. 2. Зайва тканина у швах, яку при потребі розпускають. 3. Жіночий одяг типу спідниці, виготовлений із двох зшитих до половини полотнищ переважно вовняної картатої тканини: плахта. 4. Два, переважно різноколірних, полотнища, які одягають замість спідниці. 5. Широкий пояс. 6. Незшита спідниця, що складається з одного шматка тканини. 7. Шматок тканини із зав’язками, який одягають замість спідниці. 8. Чотирикутний шматок грубої вовняної тканини на зав’язках, який одягають замість спідниці. 9. Шматок тканини. 10. Спідня спідниця. 11. Фартух. 12. Довга сорочка, яку одягали під плахту [ССПод: 84 – 85].

Як діалектизм у СУМі подано лексему *русначка*: *руснаки* (одн. *руснак*, а, ч.; *русначка*, и, ж.), *діал.* Русини [СУМ VIII: 912]. Ілюстративним матеріалом для укладачів Словника слугував, зокрема, текст роману А. Свидницького „Люборацькі”. У Б. Грінченка цю лексему витлумачено як *русин*, *малорос* [СУМБГ IV: 88]. У матеріалах до словника гуцульських говірок Закарпатської обл. *руснак* = *русин*, де останнє – *колишня назва карпатських українців* [МСГГ: 169]. У гуцульських говірках *русначка* – це *українка* [КСГГ: 167]. Інші сучасні словники говірок української мови цю лексему не фіксують.

Лексему *дрібниці* вжито зі значенням ‘тонко заплетені кіски’. У Б. Грінченка слово *дрібниця* має такі значення „1) Мелочь, пустякъ. 2) плахта. 3) мн. Дрібниці. Мелко заплетення косы”. 4) Родъ сѣкти для ловли рыбы въ Днѣстрѣ” [СУМБГ I: 443]. Джерелом третього значення слугували „Люборацькі” А. Свидницького та матеріали з Гайсинського повіту. Етимологічний словник української мови серед багатьох дериватів слова *дріб* фіксує слово *дрібниця* із такими значеннями: щось дрібне, незначне; дріб’язок; дрібно вишита плахта; вид зачіски з дрібно заплетених кіс [ЕСУМ II: 128 – 129]. У Словнику української мови лексему *дрібниці* зафіксовано як діалектну, в одному зі значень є покликання на роман А. Свидницького: „3. тільки мн., діал. Дрібушки (див. дрібушки¹) – тоненькі дрібно заплетені косички” [СУМ II: 417]. Сучасні словники говірок української мови слово *дрібниці* із значенням ‘тонко заплетені коси’ або ‘вид зачіски’ не фіксують.

Сучасний читач у наведеному уривку не зрозуміє слово *поликі*. Зі значенням ‘вишивка на рукавах’ уживає А. Свидницький цю лексему у своєму фольклорно-етнографічному нарисі „Великдень у подолян”: „Верхъ щегольства – *поликі*, т.е. шитьє на рукавахъ” [Основа II – 12:

27]. Б. Грінченко з покликанням на „Люборацькі” визначає *полік* як ‘вышитые наплечники женской сорочки’ [СУМБГ III: 283]. Етимологічний словник української мови фіксує це слово з такими значеннями: ‘верхня частина рукава сорочки; поперечна вишивка на верхній частині рукава сорочки, на кінцях рушника’ [ЕСУМ IV: 488]. У „Словнику назв одягу та взуття середньополіських і суміжних говірок” слово *полик* та його варіанти (*полік*, *по́лик*, *по́лика*, *полики*, *пулики*) зафіксовано в таких значеннях: ‘поперечна вишивка на верхній частині рукава сорочки, на кінцях рушника; вставка на плечах чоловічої сорочки; верхня частина полотняної сорочки, яка пришивалася окремо; вставлений шматок тканини на рукаві сорочки; місце з’єднання рукава з плечем; вишита сорочка’ [ССП: 128]. У східноподільських говірках *полики* – це ‘вставки на боках сорочки’ [ССПод, 227]. Автори монографії „Говірки історичної Уманщини і суміжних земель” фіксують це слово зі значенням ‘вузькі вставки в сорочці’ [ГІУ: 256]. У словнику діалектизмів українських говірок Одеської області наведено: *полик* – вишивка на рукавах жіночої сорочки [СДУГО: 60]. У сучасній українській мові лексему *полік* визначено як діалектизм [СУМ VII: 67 – 68].

Слово *шлярка* у Б. Грінченка – це те саме, що й оборка із покликанням матеріали з Подільську губернії та твори А. Свидницького [СУМБГ IV: 504]. Дуже схоже фіксує цю лексему Словник української мови: *шлярка* – те саме, що оборка [СУМ XI: 493], *оборка* – смужка матерії, зібрана в складки чи зборки і пришита для оздоблення до сукні, сорочки, фартуха і т. ін. [СУМ V: 550]. У словниках, що фіксують сучасні говірки, лексема *шлярка* має такі значення: у західнополіських – [шл'арка] ‘смужка тканини, зібрана в складки і пришита до одягу як прикраса’ [СЗПГ: 270]; у говірках Одеської обл. – *шляра* ‘оборка на юбці’; *шлярка* ‘оборка на хвартусі’ [СДУГО: 77]. У словнику назв одягу та взуття середньополіських і суміжних говірок це слово зафіксовано в значенні ‘смужка тканини, яку пришивають на одязі для прикраси’ [ССП: 180]. У східноподільських говірках зафіксовано значення, схоже з наведеними вище: ‘смужка тканини, зібрана в складки чи зборки і пришита для оздоблення виробу’ [ССПод: 336].

У романі можна наявні лексичні регіоналізми на позначення предметів, ознак, якостей, дій. Розглянемо деякі з них.

Бурдй уживає А. Свидницький зі значенням ‘землянка’, про що свідчить ремарка автора: „*Ге! такъ це хата! Такъ есть – хата, колы хатою можна зваты бурдй**, що тилько дахъ надъ землею, навить викоь не выдно”. **Землянка* (47). У Б. Грінченка читаємо: „Бурдй, дія, м. = Бурдей 1, а Бурдей, дея, м. 1) Землянка. Каменец. у. 2) Курная изба. Шух. I. 96. 111. 3) Публичный домъ. Желех. Ум. Бурдейчик” [СУМБГ I: 111]. У першому значенні, як бачимо, *бурдей* означає ‘землянка’, із посиланням на матеріали з Кам’янецького повіту. В етимологічному словнику української мови Я. Рудницького зазначено, що *бурдей* – те

саме, що й *бурдїй*, і подано три значення: *землянка, курна хата, публічний дім* [РЕСУМ I: 259]. В етимологічному словнику *бурдїй* – це ‘землянка’. У цій же статті інші деривати цього слова означають: [бурдей] ‘землянка, курна хата: циганський хрест’, [бурдейка] ‘землянка, літня кухня’, [бурдель] ‘злиденна хатина’, [бурдїйка] ‘хата без горища з плоским земляним дахом’ [ЕСУМ I: 299]. Укладачі словника відносять лексему *бурдей* до запозичень із східнороманських мов. Як зауважує П. Гриценко, східнороманські запозичення є невід’ємним компонентом діалектних мікросистем у карпатській зоні, подільських, південнобесарабських говірках [Гриценко 1990: 22]. Словник української мови лексему *бурдїй* фіксує як бурдей з двома значеннями: *діал.* 1. Житло, викопане в землі: землянка. // Благенька хата; халупа. 2. Дім розпусти [СУМ I: 257]. У прикладах, які ілюструють значення, словоформу *бурдїй*, по-перше, лише у творі А. Свидницького вжито через *і*, по-друге, укладачі СУМ, покликаючись на автора „Люборацьких”, визначають її як ‘благенька хата, халупа’, а не ‘землянка’, як це робив А. Свидницький. У словниках, що фіксують сучасні говірки, маємо: у *гуцульських* – бурдей 1. т.с.. що бурда (стара благенька хата); 2. курна хата; 3. тимчасове приміщення для лісорубів; 4. *лайл.* недотепа [КСГГ: 31]; у *буковинських* – бурдей 1. Землянка, бідне житло. 2. Курінь [СБГ: 43]; у *говірках Одеської обл.* – бурдейка ‘землянка’ [СДУГО: 19].

Слово *гуторити* вжито в романі кілька разів зі значенням ‘розмовляти’: „*Вдуть собі купами... гуторять собі идучи*” (331). З аналогічним значенням вживає цю лексему й Б. Грінченко, покликаючись на „Чорну раду” П. Куліша та етнографічні матеріали, зібрані в Чернігівській і суміжних губерніях [СУМБГ I: 344]. В етимологічному словнику Я. Рудницького ця лексема відсутня, а в Етимологічному словнику зазначено, що *гуторити* означає ‘розмовляти’: [гутір] ‘розмова, бесіда’, *гутірка* ‘тс.’ [гуторний] ‘жартівливий, веселий’ із посиланням на Словник української мови П. Білецького-Носенка [ЕСУМ I: 629]. М. Фасмер подає *гутор* як ‘беседа, болтовня’, *гуторить, гуторить, гутора, гутарка*, укр. *гутір* ‘разговор, беседа’, *гуторити* ‘болтать’ [ЭСРЯ I: 479]. У словнику подільських говірок Д. Брилінський наводить віддієслівний іменник *гутор* зі значенням ‘півень’, зафіксований у Староушицькому р-ні [СПодГ: 30]. У Словнику української мови лексема *гутірка* та *гуторити* є діалектними. [СУМ II: 200]. Словники сучасних говірок це слово подають так: у *буковинських* – *гутарити, гуторити* ‘говорити, розмовляти’ [СБГ: 43]; у *західнополіських* – *гуторка* 1. Мовлення. 2. Говірка [СЗІГ I: 115].

У реченні „ *Можже будыте що исти? Есть плечинды**” нашу увагу привертає слово *плечинди*. Сам автор твору в ремарці пояснює його так: **Таки пирогы. Бувають зь сыромь, сь кабакомь, а якь весною, то зь*

лукомъ (дыкий часныкъ), и тоди звутья мандзари (18). Б. Грінченко подає це слово зі значенням 'родь слоеной лепешки', зазначаючи, що воно має слов'яносербське походження [СУМБГ III: 193]. Укладачі Етимологічного словника дотримуються іншої думки щодо походження слова й уважають цю лексему запозиченням з молдавської й румунської мов [ЕСУМ IV: 434]. У сучасних говірках лексему вживають у таких значеннях: у буковинських – *плагінда, плечінта* 'печиво, коржик' [СБГ: 429]; у гуцульських – *плечінта* 'запечена в духовці страва з кулеші, бринзи, смаженого сала, які перекладено шарами' [СГБГ: 136]; у нижньонадніпрянських – *плагинда* 'виріб з тіста й гарбуза у вигляді пирога' [СГНН III: 128]. Словник української мови лексему подає без жодних ремарок [СУМ VI: 572].

Зауважимо, що в тексті роману є чимало слів, значення яких автор пояснює за допомогою ремарок, тому що вважає їх подільськими. У Б. Грінченка окремі слова проілюстровано з покликанням на роман А. Свидницького, а в СУМі їх не подано, наприклад: *мушка*¹⁰ – начоси, *нарти* – ковзани, *пастрама* – солоне м'ясо, *цуговий* – про коней, яких запрягають, *тандита* – толкучий ринок, *віз-літерняк* – віз для перевозки снопів тощо.

Отже, А. Свидницький активно вводив у тексти своїх творів, зокрема в роман „Люборацькі“, слова рідного для нього подільського говору. Окремі з них кодифіковані сучасною українською літературною мовою й стали загальноновживаними, інші – належать до історичного фонду, а деякі зафіксовані як діалектні, або ж у сучасних тлумачних словниках взагалі відсутні.

Література

Гриценко 1990 – Гриценко П. Ю. Ареальне варіювання лексики / П. Ю. Гриценко ; АН УРСР Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні ; відп. ред. І. Г. Матвіяс. – К. : Наук. думка, 1990. – 272 с.; **Доценко 1958** – Доценко П. П. Мова творів А. Свидницького / П. П. Доценко // Курс історії української літературної мови / за ред. І. К. Білодіда. – Т. 1: Дожовтневий період. – К. : Вид-во АН УРСР, 1958. – С. 413 – 423; **Матвіяс 1998** – Матвіяс І. Г. Варіанти української літературної мови / Іван Матвіяс. – К. : Б. в., 1998. – 162 с.

Список використаних джерел та їх скорочень

ГГУ – Говірки історичної Уманщини та суміжних земель : моногр. / Г. Г. Березовська, І. І. Кривошея, Т. М. Тищенко. – Умань : РВЦ „Софія”, 2008. – 259 с.; **ЕСУМ** – Етимологічний словник української мови : у 7 т. / ред. кол. О. С. Мельничук (голов. ред.) та ін.. – Т. 1 – 5. – К. : Наук.

¹⁰ Тлумачення цього й наступних слів подано за ф. 3, № 3663. Свидницький Анатоль „Люборацькі”. Список невідомою рукою.

думка. 1982 – 2006; **КСГГ** – Гуцульські говірки : короткий слов. / відп. ред. Я. Закревська. – Л. : Б. в., 1997. – 232 с.; **МСГГ** – Піпаш Ю. О. Матеріали до словника гуцульських говірок (Косівська Поляна і Росішка Рахівського району Закарпатської області) / Юрій Піпаш, Борис Галас. – Ужгород, 2005. – 266 с.; **МСЗВГ** – Корзонюк М. М. Матеріали до словника західноволинських говірок / М. М. Корзонюк // Українська діалектна лексика / ред. кол. І. Г. Матвіяс (голова) та ін. – К. : Наук. думка, 1987. – С. 62 – 267; **МСЛГ** – Панцьо С. Матеріали до словника лемківських говірок (дієслівна лексика) / Стефанія Панцьо. – Т. : Джура, 2009. – 108 с.; **НРС** – Шило Г. Наддністрянський регіональний словник / Гаврило Шило. – Л. : Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 2008 (Сер. „Діалектологічна скриня”). – 288 с.; **ОСБГ** – Онишкевич М. Й. Словник бойківських говірок : у 2 ч. / М. Й. Онишкевич. – К. : Наук. думка, 1984. – Ч. 1 – 2; **РЕСУМ** – Етимологічний словник української мови : у 2 т. / опрацював Ярослав Рудницький. – Вінніпег : УВАН, 1962 – 1972. – Т. 1 – 2; **СГГБ** – Негрич М. Скарби гуцульського говору: Березови / Микола Негрич. – Л. : Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 2008 (Сер. „Діалектологічна скриня”). – 224 с.; **СГНН** – Чабаненко В. А. Словник говірок Нижньої Наддніпряни : у 4 т. – Запоріжжя, 1992. – Т. 1 – 4; **СДУГО** – Москаленко А. А. Словник діалектизмів українських говірок Одеської області : до IV Міжнар. з'їзду славістів / А. А. Москаленко. – О. : Одес. держ. пед. ін-т ім. К. Д. Ушинського, 1958. – 78 с.; **СЗПГ** – Аркушин Г. Л. Словник західнополіських говірок : у 2 т. / Григорій Аркушин. – Луцьк : РВВ „Вежа” Волин. держ. ун-ту ім. Лесі Українки, 2000. – Т. 1 – 2; **СПГ** – Лисенко П. С. Словник поліських говорів / П. С. Лисенко. – К. : Наук. думка, 1974. – 260 с.; **СПодГ** – Брилінський Д. М. Словник подільських говірок / Дмитро Брилінський. – Хмельницький: РВВ, 1991. – 116 с.; **ССП** – Гримашевич Г. І. Словник назв одягу та взуття східнополіських і суміжних говірок / Галина Гримашевич. – Житомир : Північноукр. діалектол. центр Житомир. держ. пед. ун-ту імені Івана Франка, 2002. – 184 с.; **ССПод** – Березовська Г. Г. Словник назв одягу та взуття у східноподільських говірках / Ганна Березовська. – Умань : Уман. комунал. вид.-полігр. п-во, 2010. – 348 с.; **СУМ** – Словник української мови / за заг. ред. І. К. Білодіда. – К. : Наук. думка, 1970 – 1980. – Т. 1 – 11; **СУМБГ** – Словарь української мови : у 4 т. / упоряд. з дод. влас. матеріалу Борис Грінченко. – К., 1907 – 1909. – Т. 1 – 4; **СУССГ** – Словник українських східнослобожанських говірок / К. Глуховцева, В. Леснова, І. Ніколаснко, Т. Терновська, В. Ужченко. – Луганськ : Б. в., 2002. – 234 с.; **ЭСРЯ** – Фасмер М. Этимологический словарь русского языка : в 4 т. / М. Фасмер; пер. с нем. и доп. О. Н. Трубачёва; под ред. и с предисл. Б. А. Ларина. – 2-е изд., стер. – М. : Прогресс, 1986 – 1987. – Т. 1 – 4.

Коваленко Б. О. Лексичні діалектизми в романі А. Свидницького „Люборацькі”

У рукописі роману „Люборацькі” А. Свидницького відбито чимало фонетичних, словотвірних, морфологічних рис подільського говору, рідного для письменника. У статті на основі опрацювання мови твору виділено низку лексичних діалектизмів та проаналізовано окремі з них у лінгвогеографічному, етимологічному, семантичному та функціональному аспектах.

Ключові слова: А. Свидницький, подільський говір, діалектизм, мовні риси, лексичні діалектизми.

Коваленко Б. А. Лексические диалектизмы в романе А. Свидницкого „Люборацкие”

В рукописи романа „Люборацкие” А. Свидницкого есть немало фонетических, словообразовательных, морфологических черт подольского говора, родного для писателя. В статье на основе исследования языка произведения выделено ряд лексических диалектизмов и проанализировано некоторые из них в лингвогеографическом, этимологическом, семантическом и функциональном аспектах.

Ключевые слова: А. Свидницкий, подольский говор, диалектизм, черты речи, лексические диалектизмы.

Kovalenko B. O. Lexical dialect units in the novel „Lyuboratski” by A. Svydnytsky.

In manuscript of novel „L`uboratski” by A.Svydnytskiy many phonetic, word-formative, morphological features of Podill`a dialect, which was the native for the writer, are reflected. In the article, on the basis of text language processing, many lexical dialect units were defined and some of them were analyzed in lingvo-geographical, etymological, semantic and functional aspects.

Key words: A. Svydnytsky, Podilya dialect, dialect unit, language features, lexical dialect unit.

І. О. Ніколаснко (Луганськ)

УДК 811.161.2'282

**НАРОДНОРОЗМОВНІ ЕЛЕМЕНТИ В ПОЕЗІЯХ
ВАСИЛЯ ГОЛОБОРОДЬКА**

Друга половина ХХ ст. була періодом інтенсивного розвитку художнього (поетичного) стилю та його взаємодії з усіма функціональними стилями літературної мови, за рахунок якої мова поезії поповнювалася не притаманною їй лексикою та фразеологією –